

Läbi r O helise akna

Saku Sõnumid

www.sakuvald.ee/ss

18. märts
2011
6 (304)
Hind
0.38 eurot

SAKU VALLA LEHT

Mida teha mure, häda või õnnetuse korral?

Abitelefonide (ohvriabi, lasteabi, arstide infoliinid, eluliin, mürgistusteave jm) numbrid ja selgitus, millistel juhtudel tuleks pöörduda / lk 13-14

Kas Saku vallas on turvaline elada?

Ülevaade 2010. aastal koduvallas toime pandud kuritegudest ja väärtegudest / lk 5

Saku valla kuldmärgi pälvinud Esko talu peremees

Vello Eensalu

"Puhkan ühest tööst teist laadi tegemistega."
/ lk 7-8

Vallarahvas valis Riigikogu

Riigikogu XII koosseis on valitud. Saku vallas täitis oma kodanikukohust 4726 elanikku. Pildil valimispäev Saku Valla Majas / lk 2, 8-9

ABITELEFONID

POLITSEI	110
HÄDAABI	112
G4S EESTI	1911
SAUE KONSTAABLI- JAOSKONNA SAKU KONSTAABLIPUNKT	
Jaoskonna juht	6728 300
Korrapidaja	6124 510
Konstaablid	6124 552
LOOMAARST	
Heli Suits	50 41 060

Saku Sõnumid jälle
1. aprillil 2011

Vallajuhid seadsid arenguseminaril
tulevikusihte / lk 3

Kuidas koeraomanike ja nende lemmi-
kute elu mugavamaks muuta / lk 5

Valla lasteaedade mudilased pidasid
ühiselt talvist spordipäeva / lk 6

Kiisa Huvitavate Kohtumiste Klubis oli
külas näitleja Anne Paluver / lk 10

Suur ristsõna / lk 12

Kuidas möödunud sajandi 90. aastatel
Sakus humanitaarabi jagati / lk 13

Jäähokiklubil oli tegus talv

Eriti edukas oldi Loodusliku Jää Hokiliiga sarjas / lk 11

Läheneb kohaliku omaalgatuse programmi projektide esitamise tähtaeg

Kohaliku omaalgatuse programmi eesmärk on toetada kohalikku arengut ja piirkondade konkurentsivõime kasvu läbi kohalike elanike initsiatiivi, kogukonna kaasamise ja koostöö tugevdamise. Taotlejad võivad olla nii maa- kui ka linnapiirkonna mittetulundusühendused, sihtasutused ja seltsingud (v.a linnapiirkond), mille asutajaks või liikmeks ei ole riik ega kohalik omavalitsus. Programm on suunatud eelkõige väiksematele ühendustele ja kogukondadele kõige ehedamal „rohujuuretasandil“ isetegemiste toetamiseks.

Programmi tegevusvaldkondadeks on kogukonnaliikmete koolitamine ja kohaliku arengu kavandamine, kohaliku ajaloo-pärandi ja traditsioonide väärtustamine ning kohaliku elukeskkonna parandamine.

Ühe projekti toetus on kuni 1600 eurot. Taotleja omafinantseering või tema koostööpartnerite kaasfinantseering peab olema vähemalt 10% projekti kogumaksumusest.

2011. aasta kevadvooru Harjumaal taotlused koos kõigi taotlusandekide nimetatud kohustuslike dokumentidega tuleb esitada hiljemalt **1. aprillil** kell 15.30 Harju Maavalitsusele aadressil Roosikrantsi 12, 15077 Tallinn (IV korrus, kabinet 146). Programmist toetuse taotlemise kord ja taotlusvormid on saadaval Ettevõtluse Arendamise Sihtasutuse kodulehel www.eas.ee

Konsultatsiooni ja infot saab **Maret Väljal** telefonil 6118 773 või e-kirjaga maret.valja@mv.harju.ee.

KADI-ANN SIMMERMAN
Avalike suhete nõunik
kohusetäitja

Täpsustus

Saku Sõnumite 4. märtsi lehenumbri esikaanel tegi toimetuse vea Saku Valla Noortekeskuse juhataja nimes - valla uue hallatava asutuse juhi nimi on **Evelin Küberson**.
Palume vabandust!

Volikogu kinnitas Saku valla 2011. aasta eelarve kogumahuga 10 957 968 eurot

INNA MIKLI

Vallavolikogu 10. märtsi istungist võtsid osa **Ülle-Triin Enden, Aare Järveld, Leo Jürgenson, Kaur Lohk, Lemmi Oro, Vaike Pähn, Marianne Rande, Arvi Ratassepp, Marti Rehema, Viive Rosenberg, Mart Siimann, Merike Sisask, Marko Tali, Vladimir Teder, Tiit Vahenõmm ja Heli Veersalu**, puudus **Sirje Peterson**. Istungit juhatas volikogu esimees Marianne Rande, päevakorras oli 10 küsimust.

Võeti vastu Saku valla 2011. aasta eelarve mahuga 10 957 968 eurot ehk 171 454 942 krooni (eelarve ja eelarve seletuskiri on Saku Sõnumite 1. aprilli numbri vahel).

Kehtestati Saku kevadlaada müügipileti hind: 2-meetrise müügikoha pilet maksab 7 eurot (109,53 krooni); 30 m² suuruse müügikoha pilet tootlustamisel, lõbustustel, atraktsioonidel jms 35 eurot (547,63 krooni). Elektri kasutamisel lisandub 7 eurot (109,53 krooni) tarbimistasu.

Teisel lugemisel oli Saku val-

la põhimääruse muutmine, eelnou võeti vastu. Muudatused on tingitud kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse muudatustest ja kohaliku omavalitsuse üksuse finantsjuhtimise seaduse kehtestamisest - Saku valla põhimääruse viidi nende õigusaktidega kooskõlla.

Kinnitati Saku valla teehoiukava aastateks 2011 - 2013. 2011. aastaks on teede planeeritud kokku 971 035 eurot, millest projekti "Harjumaal kergliiklusteede võrgustiku rajamine" objektide projekteerimiseks ja ehitamiseks kulub 712 360 eurot ja projekti Baltic Climate raames ette nähtud kergliiklusteede projekteerimiseks 64 000 eurot, Saku valla kohalike teede hoolduseks on ette nähtud 131 019 eurot ning kohalike teede sõidetavuse tagamiseks ja hädavajalikeks remonttöödeks 63 656 eurot.

Edelaraudtee Infrastruktuuri AS-ile võrandati tasuta otsustuskorras Kiisa alevikus Tallinn-Lelle raudteeliini km 25,41 paiknev raudteerajatis, Kiisa raudteeülekäigukoht.

Tõdva külas asuv hoonesta-

tud Pruuli kinnistu võrandati otsustuskorras hinnaga 15 933 eurot Vladimir Tederile. Vallavalitsus tellis eelnevalt kinnisvarafirmalt hindamisakti, mille alusel hind kujundati. Kinnistul asuvasse amortiseerunud majas on rahvastikuregistri andmetel 3 elanikku, kehtivad üürilepingud lähvad üle uuele omanikule.

Saustinõmme küla Nõmme tee, Ristiku tee ja Öie tee piirkonna vee-ettevõtjaks otsustati määrata OÜ Watercom, firma omandas Saustinõmme külas asuvad ühisveevärgi- ja kanalisatsioonirajatised seniselt vee-ettevõtjalt SRV Arenduse OÜ-lt.

Kinnitati mittetulundusliku tegevuse toetusfondi jaotus 2011. aastal: 6000 eurot kaasfinantseerimise toetuseks, 3610 eurot tegevustoetuseks ja 49 995 eurot projektitoetuseks, millest spordivaldkonna toetus on 25 000 eurot (esimeses voorus 17 500 ja teises 7500), kultuurivaldkonna toetus 7495 eurot (esimeses voorus 5245 ja teises 2 250) ja muu tegevusvaldkonna toetus 17 500 eurot (esimeses voorus 12 250 ja teises 5 250).

Riigikogu valimistel hääletas 4726 Saku valla elanikku

Valimisringkonnas nr 4 ehk Harju- ja Raplamaal oli 130 270 hääleõiguslikku inimest, neist 101 211 Harjumaal, 28 896 Raplamaal ja 163 välismaal. Harjumaal elanikest hääletas sedeliga 48 950 ja Raplamaal inimestest 13 770, Interneti teel valijaid oli Harju- ja Raplamaal kokku 25 074.

Saku vallas oli hääleõiguslike inimesi 6558, neist 3376 elab esimese valimisjaoskonna (hääletusruum Saku Valla Majas), 1745 teise valimisjaoskonna (Saku Gümnaasiumis) ja 1437 kolmanda valimisjaoskonna (Kiisa Rahvamajas) piirides.

Sedeliga hääletajaid oli eelhääletusel ja valimispäeval kokku 3258, neist 1713 elab esime-

se, 822 teise ja 723 kolmanda valimisjaoskonna piirkonnas. Kehitavaid sedeleid oli kokku 3227, neist 1697 esimeses, 813 teises ja 717 kolmandas jaoskonnas.

28. veebruaril, 1. ja 2. märtsil osales Saku valimisjaoskonnas nr 1 eelhääletusel kokku 573 inimest, nende hulgas 340 vallakodanikku ja 233 inimest, kelle elukoht on väljaspool Saku valda.

Elektrooniliselt hääletas 1468 Saku valla elanikku, neist 749 elab esimeses, 389 teises ja 330 kolmanda valimisjaoskonna piirides. /lk 8-9

* E-hääletusel antud hääled on teada ringkonna täpsusega. Kellele Saku elanikud e-hääle andsid, andmed puuduvad. (Vt www.vvk.ee)

Saku vallast said enim sedelhääli

Andrus Ansip	783
Mart Laar	395
Kaja Kallas	315
Urve Palo	248
Marko Mihkelson	179
Leo Kunnas	144
Arvo Pärniste	106
Artur Talvik	105
Aivar Riisalu	103

Reformierakond	1340
Isamaa ja Res Publika Liit	729
Sotsiaaldemokraadid	428
Keskerakond	270
Üksikkandidaadid	199
Rohelised	169
Rahvaliid	46
Kristlikud Demokraadid	22
Iseseisvuspartei	18
Vene Erakond	6

Enim e-hääli* kogusid Harju- ja Raplamaal

Andrus Ansip	5935
Kaja Kallas	3017
Mart Laar	2979
Marko Mihkelson	1708
Urve Palo	1602
Leo Kunnas	990
Artur Talvik	857

Harju- ja Raplamaal oli 99 kandidaati

Roostal alustati seminaripäevi üheskoos (pildil), hiljem jagunesid osalejad töörühmadesse. Foto: SS

Arenguseminaril räägiti sotsiaal- ja haridusvaldkonna probleemidest ja seati tulevikusihte

INNA MIKLI

Saku vallavolikogu ja volikogu komisjonide liikmed, vallavalitsuse liikmed ja teenistuste juhid ning valla hallatavate asutuste juhid kogunesid 11.-12. märtsil Roostale seminarile, et arutada, kuidas valla elu edaspidi korraldada.

Valla arengukava aastateks 2011-2025 võeti vastu 2010. aasta 14. oktoobri volikogu istungil. Esimese seminaripäeva hommikul andis vallavanem **Kuno Rooba** valdkondade kaupa ülevaate, mida tuleks kehtivas kavas muuta või täiendada. Seejärel keskenduti sotsiaalhoolekande- ja haridusküsimustele: plaanis on välja töötada nende valdkondade detailsemad arengukavad.

Seminarist osavõtjad töötasid neljas rühmas: üks seltskond arutas **Eda Esperki** eestvedamisel, millised on sotsiaalvaldkonna tugevused ja nõrkused, teine **Hele-Mall Kingu** juhtimisel, millised on võimalused ja ohud; üks grupp vaagis **Tiina Roosimägi** eestvedamisel hariduse tugevusi-nõrkusi, teine **Kuno Rooba** käe all võimalusi ja ohte. Seejärel liikusid rühmad järgmise, siis taas järgmise juhendaja juurde. Kõik seltskonnad said järgemööda sõna sekka

öelda nii haridus- kui sotsiaalvaldkonna küsimustes, nii tugevuste ja nõrkuste kui võimaluste ja ohtude osas.

Pärast lõunat tegid juhendajad rühmatöödest kokkuvõtted, seejärel sai igaüks valida nii haridus- kui sotsiaalvaldkonna tugevuste ja nõrkuste, võimaluste ja ohtude hulgast kolm olulist. Seejärel arutati kahes gruppis - lähtudes sellest, milliseid probleeme kõige olulisemaks peeti - sotsiaalhoolekande ja haridusel edasist tegevuskava. Ka seekord vahetati rühmi ja osalejad said mõlemas valdkonnas sõna sekka öelda.

Seminariteise päeva hommi-

kul arutasid osalejad kahte olulist teemat: üks seltskond, mida teha, et olemasolevate võimaluste juures saaks sügisel võimalikult palju lapsi lasteaiakoha. Teine rühm pakkus välja erinevaid mõtteid, kuidas vallavara veelgi efektiivsemalt ja läbi paistvamalt kasutada-käsitada.

Seminaril jooksul öeldi välja palju häid ja huvitavaid mõtteid, ka nendes valdkondades, mis seekord peatähelepanu all polnudki. Kahtlemata tekkis ka päris uusi ideid. Loodetavasti on Roosta arenguseminaril tekkinud mõtetest, seisukohtadest ja kavatsustest tulevikus kasu võimalikult paljudel vallaelanikel.

Osaajalistest lasteaiakohtadest

Vähendamaks vallas lasteaiajärjekorda, lepiti arenguseminaril toimunud arutelude tulemusel kokku järgmised tegevused:

- Lasteaia Päikesekild muudetakse üks liitrühma (maksimaalselt 20 last) üheeaalsete laste rühmaks (maksimaalselt 24 last), kõigis lasteaia- ja söimerühmades suurendatakse laste arvu koolieelse lasteasutuse seaduses lubatud maksimumpiirini (KELS § 6 ja 7).
- Kurtina Kooli lasteaiaosas muudetakse kaks liitrühma üheeaalsete laste rühmadeks, et hiljem oleks lastel võimalik üheskoos kooli minna.
- Kõigis lasteaedades rakendatakse võimalusel osaajalisi kohti arvestusega, et igal lapsel on rühmas oma kapp ja laua ääres oma koht. Kui osaajaline koht antakse mõneks täispäevaks nädalas, siis antakse ka oma voodi. Vallavalitsus koostöös lasteaedade direktoritega töötab välja ja kehtestab osaajaliste kohtade kasutamise korra.
- Vallavalitsus koostab ja esitab volikogule kinnitamiseks õigusakti osaajaliste kohtade kohatasu suuruse kohta. Osaajalise koha tasu suurus hakkab sõltuma sellest, kui palju laps lasteaiateenust kasutab.

KUNO ROOBA, vallavanem

VALLAVALITSUSE ISTUNGID

ANNELI SULIN

8. märtsi istungi päevakorras oli 20 punkti.

Ühele isikule määrati eestkostepere toetus 32 eurot kuus kuni 31.12.2011.

Ühe varjupaigas viibinud isiku teenuse eest otsustati tasuda 434,60 eurot.

Keelduti Salzburg Hotell OÜ registreerimisest majandustegevuse registris - taotluses esinesid puudused.

Niina Nigulile, **Karin Liivile** ja **Jaani Teppanile** väljastati müügipiletid Kiisa alevikus Tõdva-Hageri tee ja Laulu tänava vahelisel alal Saku Vallavalitsuse poolt määratud kohal taimede ja aiasaadustega kauplemiseks.

2011/2012. õppeaastaks kehtestati Saku Gümnaasiumi klasside täituvuse ülemised piirnormid: 1. klassid kuni 26 õpilast, 2. klassid kuni 30 õpilast ja 9. klassid kuni 30 õpilast.

Saku Valla Noortekeskusele anti nõusolek osaleda MTÜ Eesti Avatud Noortekeskuste Ühendus tegevuses. Saku Valla Noortekeskuse volitatud esindajaks määrati juhataja **Evelin Küberson**.

2011. aasta Saku valla laulu- ja tantsupäeva korraldamiseks moodustati komisjon: **Kuno Rooba** (esimees), **Toivo Alaso**, **Tiina Roosimägi** ja **Tiina Kubbi** (vallavalitsusest), **Marianne Rande** (Kiisa Rahvamaajä), **Liina Hendrikson** ja **Ave-Maria Ban** (Saku Huvikeskusest), **Anton Noor** (Saku Gümnaasiumist) ja **Kärt Radik** (Saku mõisast).

Kinnitati Saku Gümnaasiumi, Kurtina ja Kajamaa Koolide õpilaste vastuvõtu tingimused ja korrad.

3 korraldusega määrati ehitise arhitektuursed ja ehituslikud lisatingimused, 3 korraldusega projekteerimistingimused.

Saku vallas Männiku külas asuva katastriüksuse Valdeku karjäär sihtotstarbeks määrati veekogude maa 75% ja sotsiaal-maa alaliik üldkasutatav maa 25%.

Jäätmeveoga liitumisest vastastati 4 jäätmevaldajat. ➤

◀ Nõustuti OÜ-le Ekoservis Teenused ohtlike jäätmete kogumiseks ja veoks jäätme loendamiseks ja andmiseks.

Tasuta anti kasutada Kajamaa Kooli saal 12.03.2011 kell 12.30-14.00 Tõdva küla seltsingule (esindaja **Urmi Sinisaar**) Tõdva küla vastlapäeva läbiviimiseks; Saku Huvikeskuse ruum nr 301 19.03-4.06.2011 kolmapäeviti kell 19.00-20.30 ja laupäeviti või pühapäeviti kell 10.00-13.30 **Riina Joonsaare**le inglise ärikeeles kursuste läbiviimiseks; Saku Huvikeskuse ruum nr 303 26.03.2011 kell 10-17 MTÜ-le Saku Maleklubi malevõistluse läbiviimiseks; Kurtina Kooli juuroruum 21.03.2011, klassiruum 22. ja 24.03.2011 ning arvutiklass 23.03.2011 kell 13-15 MTÜ-le Velolive kevadvahetaja laagri läbiviimiseks.

Ruf Eesti AS-ile anti luba 26.03.2011 ajavahemikul kell 22.00-22.59 Saku mõisa tagusel maa-alal kuni 5-minutilise ilutulestiku korraldamiseks (vastutab **Rinald Kodasma**).

Kinnitati mittetulundusliku tegevuse toetuse kasutamise lepingute vormid.

KRISTI JÕELEHT

15. märtsi istungi päevakorras oli 15 punkti.

1 isikule otsustati maksta seoses matusekuludega 190 eurot ühekordset toetust.

Kurtina Kooli lasteaiarühmad ja Saku lasteaias Terake rühmad otsustati sulgeda töötajate kollektiivpuhkuse ajaks 4.07-14.08.2011.

5 Saku Vallavalitsuse ja vallavalitsuse hallatava asutuse töötaja lapsele anti alates 15.08.2011 lasteaiakoht väljaspool järjekorda, 1 lapsele eelisjärjekorras kohta ei antud.

Algatati detailplaneering, anti lähteseisukohad ja jäeti algatamata keskkonnamõju strateegiline hindamine Kurtina külas Jürmani kinnistul.

Väljastati ehitusloa aiamaja juurde- ja ümberehitamiseks üksikelanuks Kiisa alevikus Reval 32 ja Metsanurme külas Kuresoo tee 113, üksikelanu püstitamiseks Kurtina külas Mäepealse kinnistul, elektri maakaabelliinide ja alajaama rajamiseks Väljataga MÜ elekt-

Saku Valla Noortekeskusel olid külalised Jaapanist

Esmaspäeval külastasid Saku Valla Noortekeskust noortevahetuse programmis osalevad Jaapani haridus- ja noorsootöötajad. Haridusministeeriumi ning Eesti Noorsootöö Keskuse kutsel Eestis viibinud 4-liikmelist delegatsiooni tervitasid vallavalitsuse haridus- ja kultuuriteenistuse juht Tiina Roosimägi ja vallasekretär Karin Tenisson-Alev, kes andis ülevaate Saku vallast, rääkides sealhulgas ka sõprusuhetest Jaapani Saku linnaga (pildil). Noortekeskust ja noorsootööd vallas tutvustasid Evelin Küberson, Külli Kiika ja Relika Viilas. Külalised tundsid huvi Saku noorte huvide ja põhiprobleemide vastu. Võrdluses Jaapani noortega leiti palju ühiseid jooni. Tehti ka ringkäik Saku Valla Majas ja tutvuti vallaraamatukoguga. ☺☺

Informatsioon detaiplaneeringutest

SAKU VALLAVALITSUSE 15.03.2011 korraldusega nr 206 algatati detaiplaneering, anti lähteseisukohad ning jäeti algatamata keskkonnamõju strateegiline hindamine Saku vallas Kurtina külas Jürmani kinnistul (katastritunnus 71814:001:0046). Detaiplaneeringu koostamise ülesanne on kinnistule ühe elamukrundi moodustamine ning ehitusõiguse määramine ühe üksikelanu ehitamiseks. Planeeringuga haaratud maa-ala suurus on ca 3,6 ha.

Vt <http://sise.sakuvald.ee/dp/>

Õigusaktidega saab tutvuda tööaegadel Saku Vallavalitsuses (Saku, Teaduse 1) ja Saku valla kodulehel dokumendiregistris <http://www.sakuvald.ee/168>

**Südamlik tänu vallarahvale,
kes meie tööd märkasid ja meile selle
kõrge tunnustuse andsid.**

Saku valla 2011. aasta teenetemärkide omanikud

rivarustuseks aadressil Täna-silma küla Kungla tänav, Täna-silma-Laagri tee, Uusnõmme tee ja Uusnõmme tee 6.

Väljastati kasutusluba üksikelanule Kiisa alevikus Saare 20 kinnistul.

Sookaera-Metsanurga külas asuva Metsaru katastriüksuse jagamise tulemusel moodustatavatele katastriüksustele määrati koha-aadressid ja sihtotsarbed: Metsaru tee 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 10, Metsaru põik 3, 4, 5, 6, 8 - kõik maatulundusmaad; Metsaru põik // Metsaru tee -

transpordimaa.

Muudeti Saku Vallavalitsuse 15.02.2011 korraldust nr 139, 28.12.2010 korraldusi nr 1066 ja 1067 „Korraldatud jäätmeveoga liitumisest vabastamine”. 2 jäätmevaldajat vabastati korraldatud jäätmeveoga liitumisest.

Kooskõlastati kavandatava puurkaevu asukoht Üksnurme küla Mägimäni kinnistul.

Anti nõusolek sundvõõrandamise algatamiseks Jälgimäe külas asuva Kärbi kinnistu osas tervikuna ja Allika kinnistu osas 18424 m² suuruse ärälõikena

Hea erivajadusega või puudega lapse vanem!

Ootame sind 30. märtsil kell 18 Saku Päevakeskusesse kohtuma 4aastase puudega lapse emaga, kes soovib luua tugigruppi lapsevanematele, et üheskoos jagada kogemusi, rõõme ja muresid. Ta tutvustab oma kogemuste põhjal, kuidas läbi toidusedeli last tervendada. Kohtumiseni Saku Päevakeskuses!

EDA ESPERK,
sotsiaaltoetuste teenistuse juht, tel 6712 401

tingimusel, et eesmärk, milleks sundvõõrandamist taotletakse, ei ole saavutatav muul moel.

Moodustati komisjon lasteaias Päikesekild planeerimis- ja projekteerimisprotsessi läbiviimiseks: **Kuno Rooba, Arvo Pärniste, Leho Vilu, Tiit Rõuk, Marko Leemet, Tiit Vahe-nõmm, Maire Laur, Virko Kolks.**

Saku valla 2011. a eelarve reservfondist eraldati 972 eurot Saku Gümnaasiumi eelarvesse veeavarii tagajärgede likvideerimiseks.

TOIMETAJA
VEERG

Valimistele mõeldes

Riigikogu valimised on selleks korraks läbi ja Eestimaa elanikud oma otsused teinud. Nüüd ootaks riigi tasandil ajahetke, mil keegi ei kritiseeri ega kiida - pole äsja valitud rahvaesindajad ju veel tööle hakata jõudnud, pole veel ei saavutusi ega mõõdalaskmisi. Vähemalt Riigikogu uues koosseisus mitte. Vaid ootaks kauemgi - las rahvaasemikud peavad mõned istungid ära ja teevad esimesed otsused. Sügisel on aega kiita-laita küll.

Enne valimisi olid arvamusi liidrid ja ajakirjanikud üllatavalt napolisõnalisel. Vihjati küll siin-seal, kelle kasuks õige eestlane otsustama peaks, mõnda kandidaati või erakonda kiideti, teist laideti, aga väga vähe analüüsiti nelja aasta jooksul tehtud otsuseid, näiteks kuidas haridus- või sotsiaalvaldkonnas lubadusi andnud erakond või isik eelmise Riigikogu koosseisu ajal haridus- või sotsiaalküsimustes hääletas. Kuid - just see on oluline. Et kodanik teab niigi? Ei pruugi mäletada.

Eestimaalaste enamik tunnistas oma valikutega, et riigis toimuvaga ollakse rahul - suurem osa hääletas ju siiani võimal olnud erakondade poolt. Vähesel, senised parlamendiliikmed said uutest üritajatest rohkem hääli. Järelikult muudatusi väga ei soovita. Kui nii, tuleb leppida. Paraku algas kohe pärast valimisi materdamine. Tuletati üksikasjalikult meelde, mis tegemata jäetud või halvasti tehtud.

Ükskõik kes riigis (või omavalitsuses) võimule saab, ikka on see enamiku tahe. Ei ole mõtet kritiseerida ja hädaldada, kui otsuste tegemise aeg on äsja läbi saanud. Isegi sel juhul mitte, kui isiklikud arvamused-soovid kaaskodanike omadega ei kattu. Valimistajärgsel perioodil tahaks veidi rahu.

INNA MIKLI

Õiguskorrast Saku vallas

Harju maakonnas pandi 2010. aastal toime keskmiselt 23,3 kuritegu tuhande elaniku kohta. Kuritegude hulk oli kõige suurem Tallinnas (45,51 tuhande elaniku kohta), väikseim Aegviidu vallas (12,05 kuritegu tuhande elaniku kohta).

Saku vallas sooritati möödunud aastal 220 kuritegu (2009. aastal 196, 2008. aastal 256), s.t 24,4 iga tuhande elaniku kohta ehk pisut enam kui Harjumaal keskmiselt. Seejuures oli äärmiselt positiivne, et ühtegi rasket kuritegu (tapmist, vägistamist, röövimist) 2010. aastal Saku vallas toime ei pandud.

Kõige enam oli möödunud aastal Saku vallas varavastaseid kuritegusid - 149 (2009. aastal 133, 2008. aastal 139), seal hulgas vargusi - 132 (2009. aastal 119, 2008. aastal 125). Eluruumide varastati 60 (2009. aastal 39, 2008. aastal 41), sõidukitest 37 (2009. aastal 22, 2008. aastal 9) ja kauplustest vaid 9 (2009. aastal 22, 2008. aastal 9) korral. Isikuvastaseid kuritegusid, millest suur osa on seotud perevägivallaga, oli 21 (2009. aastal 20, 2008. aastal 51), liiklussüütegusid 24 (2009. aastal 20, 2008. aastal 51), avaliku rahu vastaseid kuritegusid, näiteks suvilatesse sissemurdmisi, kui ei kaasa ne vargust, oli 16 (2009. aastal 39, 2008. aastal 41).

2010. aastal Saku vallas toime pandud kuritegudest avastati 39% ehk 86 (2009. aastal 37%, 2008. aastal 57%).

Väärtegusid pandi möödunud aastal vallas toime 1419 (2009. aastal 1566, 2008. aastal 2741) korral, neist 89% ehk 1263 olid eksimised liiklusseaduse vastu. Tubakaseadust rikuti 29 (2009. aastal 72, 2008. aastal 71), alkoholiseadust 28 korral (2009. aastal 69, 2008. aastal 121). Karistusseadustiku vastu (lõhkumised, avaliku korra rikkumised jne) eksiti 55 (2009. aastal 79, 2008. aastal 200) korral, kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse vastu 8 (2009. aastal 4, 2008. aastal 14) korral. 2010. aastal ei toimunud ühtegi narkootikumidega seotud väärtegu.

Alaealiste sooritasid kõigist väärtegudest 5% (2009. ja 2008. aastal 9%) ehk 71. Alkoholiseaduse vastu eksisid lapsed ja noorukid 13, karistusseadustiku vastu 10, tubakaseaduse vastu 28 ja liiklusseaduse vastu 4 korral.

2010. aastal toimus Saku valla territooriumil 38 liiklusõnnetust, neis sai vigastada 21 ja surma 2 inimest. Kõige rohkem juhtus õnnetusi Jälgimäel viie tee ristumiskohal.

Ülevaade on koostatud Lääne-Harju politsei ja oskonna juhi Kaido Saarniidu volikogu istungil peetud ettekande põhjal

Otsime

Saku-Kiisa-Kurtna piirkonda hakkajat, teotahtelist, vabatahtlikku

skaudijuhti

kes võtaks vedada vähemalt ühe salga hundusid (vanuses 7-11a) või skaute (vanuses 11-16a)

Soovitavad soodumused:

- innukus ja kannatlikkus, ▪ ideerikkus ja harrastuste mitmekülsus, ▪ kasinus ja usinus, ▪ vastutus- ja kohusetunne, ▪ madalam riskilävi kui hulljulgetel...

Omalt poolt pakume

- sõbralikku seltskonda, ▪ nõu ja koolitust, ▪ tagasihoidlikku eelarvet.

Kes välitegevusest väga lugu ei pea, sellele leiame ka tubast rakendust. Kes endas vähegi huvi leiab, palume võtta ühendust **walter15@hotmail.ee** või **51 31 093**

Kuhu liigub Saku koeraomanik?

9. märtsil õhtul oli vallavalitsuse-poolse üleskutse peale kokku tulnud künneliikmeline seltskond Saku koeraomanikke, et arutada erinevaid loomapidamisega seotud teemasid.

Kirgi kütsid loomapidamise kultuurituse indikaatoritena koerte väljaheited teedel, pidev haukumine, inimeste ehmatamine, hulkuvate koerte hulk. Huvitavaid mõtteid ja arutelusid oli koeramaksu, tõhusama järelevalve ja koeraomanike atesteerimise teemadel. Räägiti ka jalutusaiast, mis annaks loomadele võimaluse piiratud alal vabalt joosta, sotsialiseeruda ja väikest treeningut teha.

Kuidas võiksid Saku koeraomanikud ennast tunda mõne aasta pärast? Või peaks eesmärke veidi pikemalt seadma? Kas Sakus on tulevikus ühistegevusteks loodud selts või mittetulundusühing? Kas korraldatakse koolitusi, kursusi? Kas saab lemmikutega üheskoos jalutuasias või metsas liikuda?

Siin saaksid ka sina kaasa rääkida, enda ja oma lemmiku heaolu eest kosta. **Ootame sind koerateemadel kaasa rääkima 6. aprillil 2011 kell 18 Saku Vallavalitsuse saalis 210.** Seniks aga nautigem koos lemmikuga kevadpäikest ja kuulakem linnulaulu. Kummikud jalga!

TIINA KUBBI, vallaaednik

Teade

Kiisa alevikus ja Metsanurme külas Kasemetsa teel puhastatakse teemaa võsast, hekkidest ja puudest. Tööd toimuvad märtsis ja aprillis 2011.

Palume mõistvat suhtumist!

TOIVO ALASOO, tehnilise infrastruktuuri spetsialist

Valmistume kevadiseks suurveeks

Arvestades asjaolu, et käesolev talv on olnud lumerohke ja saabunud on lumesulamise aeg, tuleb aegsasti valmis olla kevadiseks suurveeks. Vältimaks rajatiste purunemisi või üleujutusi, palume Saku vallas asuvate tökestusrajatiste ja maaparandussüsteemide omanikke võtta kasutusele vajalikud ennetavad meetmed. Keskkonnaministeerium

Saku Muusikakooli õpilased edukalt konkursitules

2. märtsil esinesid Saku Muusikakooli õppurid edukalt Keila Muusikakoolis toimunud Loo-de-Eesti muusikakoolide vahelisel klaveriõpilaste konkursil, kus **Merily Adams** saavutas III koha ning **Kristofer Sökk** (õpetaja **Sirje Subbe-Tamm**) ja **Kristina Maria Morozov** (õpetaja **Eugenija Kirss**) pälvisid diplomi.

9. märtsil Kuusalu Kunstide Koolis aset leidnud Loo-de-Eesti muusikakoolide vahelisel viiuliõpilaste konkursil esindasid väärikalt meie kooli **Merilin Peetson** - I koht ja **Brigite Kruusel** - II koht (õpetaja **Avo Uukado**) ning **Arianna Sofia Jater** - II koht (õpetaja **Sirje Müller**).

Täna kõiki konkurssidel osalenud tublisid õpilasi ja õpetajaid suurepäraselt tehtud tööst ja soovin edu ning jaksu edaspidisteks muusikalisteks saavutusteks!

TAUNO VALDNA

Saku Muusikakooli direktor

Noorte suusaloostuste spordipäev

Foto: Kertu Iisop

Kevadekuu 1. päeval said ühekilomeetrisel terviserajal kokku Saku valla kolme lasteaia, Päikesekillu, Terakese ja Kurtina Kooli lasteaia 6-7aastased lapsed, et maha pidada järjekordne ühine spordipäev, seekord suuskadel (pildil). Alustasime soojendusharjutuste ja suusakulliga, seejärel tegime väikese sõidu rajal. Siis kogunesid võidusõidus osalejad stardiks. Läbida tuli terve kilomeeter, enne poisid, siis tüdrukud. Kes ei soovinud võistelda, läbis raja rahulikumas tempos. Ära märkimist väärib tööik, et kiiremad olid lapsed, kes ema-isaga tihti koos suusatavad. Ürituse lõpetas ühine teejoomine ja kukli-söömine ning kiiremate autasustamine. Lastel näod rõõmsad, jäeti hüvasti.

Kohtume taas juuni algul Kurtina Kooli õuel, et maha pidada pallilahingud.

Liikumisõpetajad **ENE RAHUOJA** - Terake, **MERJE TAVA** - Kurtina, **EGLE KÕRVAS** - Päikesekild

Alustame A-st!

Lase oma lapsel areneda muretus ja pingevabas õhkkonnas. Audentese erakooli väikesed klassi-kollektiivid võimaldavad igatühele vajalikku tähelepanu ning annete märkamist ja arendamist.

ALANUD ON AVALDUSTE VASTUVÕTT AUDENTESE ERAKOOLI 1. KLASSI!

2. aprillil kell 11.00 lahtiste uste päev
25.-29. aprillil sisseastumisvestlused

Valida saab kahe suuna –
tavaklassi ja spordiklassi vahel.

AUDENTESE
ERAKOOL

E-post: erakool@audentes.ee; **Tel:** 699 6501; **Veeb:** www.audentes.ee/erakool
Avaldusi saab täita **Tondi 84** väikese koolimaja büroos või printida välja kodulehelt.

Vello Eensalu - Esko talu peremees

INNA MIKLI

Vello Eensalut ja tema Esko talu teab enamik Saku valla elanikest: kes ostab Eskol valmistatud juustu, jogurtit või kohupiima, kes on käinud Esko talus ekskursioonil või korraldanud sealses külalistemajas mõne peoõhtu. Väljaspool valda on Esko talu tuttav teleserialist „Õnne 13“ - Uue-Variku tegemised on filmitud just Esko talus.

Esko talu on 1953. aastal sündinud Vello Eensalu kodu. Ta kasvas seal koos kahe poolvenna ja -õega. Talu kuulus Vello ema esimesele abikaasale, kes sõja ajal suri. Pärast uuesti abiellumist jäi ema Eskole elama ning seal kasvasid Vello, tema vennad ja õde üles.

Vello õppis Saku koolis ja oli esialgu paras murelaps: ta oli harjunud olema seal, kus meeldib, tulema ja minema, kui heaks arvab. Aastatega ta muidugi kooli korraga harjus. Edasi viis tee Tallinna 2. Keskkooli (täna Tallinna Reaalkool). Kuna kohe pärast lõpetamist (1972) Eesti Põllumajanduse Akadeemiasse ehk EPAsse (täna Maaülikool) pääseda ei õnnestunud, töötas ta aasta Saku sovhoosis autojuhina. Mais 1973 läks Nõukogude armeesse - ajateenistus oli kohustuslik. 1975. aasta kevadel tagasi tulles astus Vello EPAsse ettevalmistuskursustele, edasi nn 0-kursusele ja 1976. aastal sai temast mehhaniseerimiseriala tudeng. Muidugi oli ta Saku sovhoosi stipendiaat. 5 aastat noormees õppis ja tuli siis kodusovhoosi - 1. järgu inseneritehnoloogiks. Tema vastutada olid statsionaarsed seadmed rohu- ja puu- ja jahusveskis, kartulihoidlas.

Rasked algusaastad

1980. aastate lõpul majandid lagunesid. Vello Eensalu otsustas hakata talupidajaks, Saku sovhoosi vaneminseneri ametipositiilt lahkus ta 1. märtsil 1989. Tal oli 34 hektarit maad ning mõned lehmad, vasikad, lambad, sead. Kõigepealt vaatas mees Eesti talumajapidamistes ringi. Siis käis

Taluliidu kaudu Rootsis ja sai aru, et eelistab palju füüsilist tööd nõudvale mahepõllundusele pigem masinatega toimetada. Rootslased käisid Eestis üht lüpsilauda projekti tutvustamas, tegemist oli 36 lehmale mõeldud hoonega ja Vellole tundus see sobivat: tal oli 14 lehma ja põllumajandusreformi käigus sai veel 14 tagasi. Vana laut, kus täna asub juustukoda, kippus aga kitsaks jääma. 1993. aasta suvi oli Eensaludele prooviks - kas jäävad ellu või tuleb lõpetada. 28 lehma pisikesse lauta ei mahtunud, neid lüpsiti kahes vahetuses. Samas tuli varuda silo ja heina. Kõike tehti oma pere jõududega, aeg-ajalt oli tööl vaid üks ajutine abimees. Lisaks käis laudaehitus, tuli silma peal hoida ja muretseda ehitusmaterjale, mida tookord raske saada. Uneaega praktiliselt ei jäänudki. Ometi kõik sujus ja tööd said tehtud. Vello Eensalu meenutab tänutundega Saku noormehi **Tiit Vahe-nõmme, Meelis Koiki, Toomas Mallat, Olev Pihli** ja nende sõpru, kes käisid õhtupoolikute ehitusplatsile kive ette tassimas. Ja Taluliitu, kes vahendas Rootsist abiprogrammi raames lüpsiseadmed. Kadrina EPT hakkas just õigel ajal valmistama sõnniku kraaptransportööri, ühe esimese ostis Esko talu. Novembris sai laut valmis ja sinna võeti tööle üks abiline. Elu läks kergemaks, aega hakkas üle jääma. Ning Vello mõtles, mida veel teha.

Talu areneb

Hollandi ja Eesti Põllumajandusministeeriumi ühisprojekti „Piim“ raames muretseti 1997. aastal Juuliku katselauta õpimeierei - nii taheti maaelu elavdada. Seal võisid talunikud valmistada piimatooteid. Eestlanna **Tiina Leisner** käis Hollandis praktilal, koos Vello Eensaluga ja tollase Eesti Maaviljeluse Instituudi direktori Hindrek Olderi eestvedamisel käivitati õppekabineti, kus korraldati kursusi. Vellole hakkas ümbertöötamine meeldima. Lisaks sundisid majanduslikud põhjused: piima hind oli 1998. aastal äärmiselt madal. Vello hakkas tegema jo-

Vello Eensalu (ees vasakul) koos president Toomas Hendrik Ilvesega (ees paremal) Esko talu õuel septembris 2009. Foto: EE

Tulevane taluperemees, suur nuga peos. Foto: erakogu

gurtit, kohupiima ja juustu. Alguses lootis ta rohkem Tiina Leisneri peale, kuid õppis ise ka. Tiina oligi 7 aastat abiks, kuid siis pakuti talle äärmiselt tasuvat töökohta. Edasi valmistas Vello ise juustu. Esimesed partiid läksid untsu, siis asi sujus.

15. juunil 1998 lõi väikse uue lauda põlema. Loomad päästeti, hoone hävis. Tuli hakata otsast peale. Hoone taastamiseks kulles 3 kuud, uus laut tehti aga hoopis suurem - 56 lüpsiloomale. Esko talu piima müüdi suu- rest 300-liitristest vaadist Rocco poes ja pakuti lasteasutustes. Mõne aasta pärast kolis kauplus aga uutesse ruumidesse, kuhu piimavaat ei mahtunud. Ning koolides ja lasteasutades keelati toorpiima kasutamine. Nii hakkas piima üle jääma. 2003. aastal loobus Vello Juulikul käimisest ja hakkas juustu kodus valmistama, selleks renoveeriti vana laut. Hoone sai moodsa sisse-

seade - piim näiteks jookseb laudast torude kaudu otse juustukotta. Vellol hakkas taas aega üle jääma ja ta otsustas sortimenti laiendada - seni oli ta valmistanud üht sorti juustu, jogurtit ja kohupiima. Alates 2007. aastast hakati Esko talus mitmeid juustusorte tegema.

Mida Eskol veel tehakse

Algusaegadest alates on Eskol tegeletud ka turismiga. Esimesed külalised olid jaapanlased, kes jälgisid pererahva tegemisi poolteist päeva. 1992 tuli Eestisse USA asepresident Dan Quayle, tema abikaasa Marilyn käis Esko talus. Vello Eensalu on võõrustanud presidente Arnold Rüütli ja Toomas Hendrik Ilvest ning paljusid Eesti riigi külalisi. Ja muidugi on taluelu ja juustutegemist uudistanud pea kõik Saku valla külalised. On käinud ka lasteasutused ja lihtsalt turismigrupid. 2008. aastal ehitati huviliste vastuvõtuks eraldi majake, täna on võimalik seda hoonet ka pidudeks üürida.

Viimastel aastatel on Esko talu aidanud valla teid lumest puhastada. Ja niitnud sooheina- maid - et hoida ära tulekahjud ja et silmal oleks kaunis vaadata. Niidetud rohi aga viiakse Juulikule Nurmiko aiandisse kütteks.

Külaliikumise eestvedaja

Vello Eensalut teatakse aga ka hoopis teise külje pealt - ta on Saku vallas üks külaliikumise eestvedajad. ➤

Vello Eensalu (vasakult) ja tema tublid abimehed Tiit Vahenõmm, Toomas Malla, Meelis Koik ja Olev Pihl koos Ameerika külalisega (keskel)

Eensalude pere tütar Kadri koolilõpupäeval Saku Gümnaasiumi ees

Fotod: erakogu

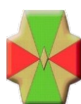
◀ Kajamaalased olid Metsanurme seltskonna järel teised, kes külaseltsi asutasid, 2002. aastal oli ajendiks soov säilitada Kajamaa hajakülana ja vältida uusi põlluasumeid. Eesmärk saavutati, kuid külarahvas käib siiani tihti koos - kevadeti puhastatakse talgukorras teeservad, suvel korraldatakse ühine väljasõit, aasta lõpus võetakse koos talve vastu. Ja muidugi osaletakse alati külade mängudel. Vello Eensalu võtab alati kõigist kajamaalaste tegemistest osa ja on tihti eestvedajaks.

Lisaks oma küla asjadele on Vello Eensalu tegeleenud ka vala probleemide ja muredega - ta oli perioodidel 1993-1996 ja 1996-1999 volikogu liige.

Vello ja lähedased

Kuidas küll Vello jõuab? Ta ise ütleb, et puhkab ühest tööst teist laadi tegemistega. Ja et abiks on

lähedased. Abikaasa **Sirje** on hambaarst, kuid alati ka talu tegemistes kaasa löönud. Abiks on olnud ka poeg **Gunnar** (31) ja tütar **Kadri** (27), kes pole ei isa ega ema rada käinud - mõlemad on lõpetanud Tallinna Tehnikaülikoolis majandusteaduskonna ja töötavad õpitud alal. Jõudu annab kõige enam aga inimestega suhtlemine ja häid sõpru, kellega läbi käiakse, on palju. Sageli käivad Vello ja Sirje teatris. Kui aga veel aega jääb, armastab Vello lugeda - enamasti ikka erialast kirjandust. Nooruse huvialade - fotograafia, tõstmise, akrobaatikaga - pole viimastel aastatel aega tegeleda olnud. Aga Vello lubab, et hakkab rattaga sõitma ja regulaarselt ujuma - et end vormis hoida.

Vabariigi aastapäeval autasustati Vello Eensalut Saku valla kõrgeima autasu, kuldmärgiga.

Riigikogu valinud Saku valla elanikud andsid

◀ Eelhääletus algas 28. veebruaril kell 12. Täpselt keskpäeval jõudsid valimisjaoskonda Saku Valla Majas ka kõige esimesed hääletajad

Fotod: Vello Tava

1. märtsi õhtul tuli Saku valla Majja hääletama rühm ajateenijaid. Nii pikka järjekorda pole esimeses valimisjaoskonna varem olnud!

Saku Valla Majas hääletas Eestimaa Roheliste Erakonna ridades Harju- ja Raplamaal riigikokku kandideerinud Tanel Ots Sookaera-Metsanurga külast. Sedeli valimiskasti laskmist tunnistas pisitütar Anni Linda

Riigikogu valimised 2011 on lõppenud ja jaoskondades algamas hääletelugemine. Valimisjaoskonnas nr 1 on mõned minutid pärast kella 8 õhtul avanud urni sedelitega komisjoniliikmed (vasakult) Kristi Jõelett - esimees, Maire Laur, Vello Tava ja Maris Kastemäe ➤

hääli Reformierakonnale, Isamaa ja Res Publika Liidule ja Sotsiaaldemokraatlikule Erakonnale

Kiisal ulatati esmakordselt valijaile koos sedeliga lilleõis. Pildil hääletanud Marti oli küll valimislubaduste suhtes skeptiline, kuid uult Riigikogul ootab ta tasuta hariduse võimaldamist

6. märtsil sai hääletada ka kodus. Pildil on valimiskast jõudnud majja Saku alevikus - hääle Eesti elu edenemise nimel annab vanapaar Abe

Rahvarohkeimaks kujunesid kõigi kolme jaoskonna hääletamisruumid täpselt keskpäeval. Valijatevool Saku Valla Majas ei katkenud peaaegu hetkeski, palju tuldi kodaniku kohust täitma perekonniti. Näha võis õnnelikke kohtumisi stiilis "kui mujal ei näe, siis valimistel ikka!" Puudust tunti vaid kohvikust, kus oleks hea pärast istuda ja arutada

Teise valimisjaoskonna hääletusruum asus Saku Gümnaasiumi peahoone fuajees. Valimistoimingud viis läbi kogenud komisjon, pildil pitsatiga kasti juures seismas Reet Vilu

Kiisa rahvamajas valisid Metsanurme, Kirdalu, Kurtina, Roobuka, Tagadi ja Kiisa elanikud

Teatrikuu koos Anne Paluveriga

MARIANNE ÕUN

On inimesi, kes oma vaimulaadi tõttu või koguni vere sunnil armastavad riskida. Just seda tajusime 11. märtsi õhtul Kiisa Rahvamajas kohtumisõhtul näitleja **Anne Paluveriga**.

Kui näitlejanna rahvamaja uksest sisse astus, mängis kapell Tiri ja Tõmba pala „Tädi Anna“. Staar küsis: „Kas teitel on siin pulmad või?“ Nõnda polevat teda kusagil veel tervitatud. Anne imetles meie „poiste“ nooruslikku jaksu ja soovis neile tervist, et teha ära koos üks pisike estraadikava - nõudis vaid, et nad peavad kõik elus püsima.

Elu sõltub enamasti valikutest ja valikuteks peab annet olema. „Anne on mul alati kaasas!“ naljatas näitleja. Anne Paluver on teinud oma elus mitmeid valikuid - Tallinna piiga teadis juba varakult, kuidas toimida, et võtta parim. Põhikooli lõppedes vahetas ta kooli, põhjuseks - muusika. Jah, ta mängib viiulit juba

varasest lapseast saadik ja kuna pinginaaber - kes sõbranna tänaseni - oskas pisut lõõtsa tõmmata, sündiski õige otsus üsna peaminna koos sinna, kus huvitavam ja sisukam. Pärast keskkooli lõpetamist oli kindel soov õppida arstiks - pediaatriks. See ei õnnestunud, kuid sisseastumiseksamil saadud punktidest piisas, et astuda matemaatika-teaduskonda. Pealegi oli Anne isa matemaatik. Tudengielu pakkus oma võlu paar aastakest, suve sisustasid ehitusmaleva tegemised. Siis sattus näppu reklaam: lavakool nn Lavakas võttis vastu uusi õpilasi. Miks ka mitte! Tartu oligi juba end ammandanud ja aeg tagasi Tallinna minna. Katsetel käis ta nõnda ära, et keegi peale sõbranna ei teadnud suurt midagi. Ja saigi sisse - saatuse tahtel kuulsasse 7. lendu. Kahes kõrgkoolis ei saa korruga õppida, tuleb teha valik. Valik langes Lavaka kasuks. Seda otsust pole Anne Paluver kunagi kahetsenud. Olles Panso õpilane, teab ta väga täpselt, mis

Kohtumine näitleja Anne Paluveriga meelitas Kiisa rahvamaja Huvitavate Kohtumiste Klubisse palju rahvast. Foto: Kairi Langund

tähendab olla näitleja ja teha õigeid valikuid. Tal on palju tööd ja väga mitmekülgseid rolle nii teatrilaval, teles kui ka kinolinal. Tänašest Lavakast ja selle õppeprogrammist ei arva Anne Paluver suurt midagi - tavaline. Ta hindab aga kõrgelt teatrijuhti - lavastaja Elmo Nüganeni. See mees on leid - talent

Küsisime ka pere kohta, kuid näitleja ei kergitanud selle kohta pealt kardinat. Jah, Anne Paluveril on kaks last, juba oma elu peal ja näitlejast õnneliku vanaema teinud. Tema vanemad on tänaseks mõlemad läinud igavi-

ku teed. Suur sõber, taksikoer Amanda, mõistab perenaist paljast pilgust. Kes ütles, et koer ei oska rääkida? Rohkem, kui te arvatagi oskate!

Märkamatu oli aeg sealmaal, et otsad kokku tõmmata. Rahul olid mõlemad osapooled. Tänuks traditsiooniline korv, kus „vitamiinilaks“ koos Esko talu juustukeraga. Kapellilt huvitajatuks tango ja meie **Jaak** viis külalise turvaliselt koju.

Aitäh kõigile, kes olid vaevals võtnud - ja neid ei olnud sugugi vähe - Huvitavate Kohtumiste Klubi õhtule kohale tulla!

Üksnurme mälumängijad ei lasknud edu käest

INGRID PÖDER

„Saku ajuka“ hooaja viies mäng sai teoks 7. märtsil. Saku Valla Maja suures saalis heitlesid suurima punktisumma nimel 10 võistkonda. Novembris alanud kord kuus mängitaval turniiril on kõikides voorudes senini võidurõõmu maitanud Üksnurme võistkond. Nii ka seekord - tiim koosseisus **Aase Sammel-selg, Jaan Loide, Vello Tõnso, Mariann Lugus** tõusis 43 punktiga parimaks. 34 punkti teenis teisele kohale platseerunud Õlmarid (**Margus Müür, Urmas Lipso, Tarmo Viil, Rain Reiman, Peeter Siim**). 26 punkti tõid kolmandale kohale Mälujahutaja (**Hedvig Rajasalu, Kaidi Arro, Rene Toompuu, Rene Štrik, Andro Velberg**). Vaid üks punkt jäi lahutamata esikolmikust tiimi Müür ja Viil (**Agu Karelsohn, Kristi**

NII KÜSITI

1. 20-sendine euromünt on eriline sile seitsme sälguga raha. Kuidas nimetatakse seda rahatüüpi?

13. Mis on selle 105-karaadise teemanti nimi, mis kunagi oli maailma suurim? Kesajast saati kuulus ta India keisritele, nüüd aga kuninganna Elizabeth II-le ning on üks kroonijuveelidest?

15. Selle spordiala eesmärgiks on täpsus. Sihtmärgi suuruseks on 2 cm (läbimõõt). Tulemust mõõdetakse elektrooniliselt kuni 15 cm ulatuses. Kõik kauge-mad tabamused lähevad kirja 16 cm-ga. Maailmarekordiomani selles alal on aastast 2007 uk-rainlanna Klavdia Zalevska. Mis ala?

LASTUSED: 1. Hispaania ilil 13. Kõh-i-1-Noor. 15. Langedavaru täp-ped

Karelsohn, Jaan Karelsohn, Olga Karelsohn, Grete Karelsohn).

Mängujuhi **Mart Vellama** koostatud 30 küsimust anti laudadesse kümnekaupa. Peamurdmist nõudvate pähklite hulgas oli ka muusika- ja pilidiküsimus. Korraldaja **Ave-Maria Bani** sõnul tundus viies voor üpris raskena - punktid tulid vaevalt ning nii mõnelgi võistkonnal jäi nende arv selles mängus üsna kesiseks. Kaks küsimust andsid aga lausa nullpunktiseeria. Ühes taheti teada linateost, mis esimese täispika animafilmina sai 2001. aastal Oscari filmiauhinna. Selleks oli „Shrek“. Teises küsiti, kelle käes oli tuumanupp Boriss Jeltsini südameoperatsiooni ajal 1996. aastal. Hoidjaks oli president määranud peaminister Viktor Tšernomõrdini, kelle kätte seda paraku ei antud. Vastus -

koridoris valvet pidanud suvaline ohvitser!

Huvikeskuse korraldatavas mälumängusarjas on jäänud pidada veel kaks vooru. Üldarvestuses kannab praegu 100 punktiga favoriidirolli Üksnurme võistkond, tema kannul on 84,5 punktiga Õlmarid ja 75 punktiga Mälujahutaja. Lõpptulemuses lähevad kirja viie parema vooru tulemused: kokkuleppekohaselt lahutatakse üldsummast maha kahe kõige kehvema vooru punktid. Kes on Saku parim mälumänguseltskond, selgub 2. mail. Üks on aga selge, olenemata tabelikohast on kõikide võistkondade puhul tegu valla mälusportlaste koorekihiga.

Eelviimane kohtumine on 4. aprillil. Voorupunktid ja tabeliseis on huvikeskuse kodulehel www.sakuvald.ee/huvikeskus. Jälgi mängu!

Esimesed Loodusliku Jää Hokiliiga meistrid. Pildile jäid Uudeküläs (taga vasakult) Anthony Enden, Taavo Käi, Märt Keerutaja, Allan Arjut, Peter Hiir, Peeter Leidmaa, (ees vasakult) Andrus Pihlak, Indrek Vinkel, Marek Leet, Argo Sikk, Kert Aedla, Kristjan Leet. Foto: Reelika Roosimägi

Saku mehed võitsid Loodusliku Jää Hokiliiga esimese turniiri

PEETER LEIDMAA

Eelmises Saku Sõnumite numbris oli juttu Saku Jäähoki Klubi ja Saue linna hokiklubi vahelisest sõprusmängust, mis toimus 26. veebruaril Premia jäähallis. Selle hooaja Harrastajate Hokiliiga turniir on veel lõpusirgel. Sellest ja järgnevast karikaturniirist kirjutame mõnes järgnevas lehes.

Nüüdseks on juba lõppenud Loodusliku Jää Hokiliiga (LJHL) I turniir. Alguses planeeritud põhja- ja lõunatsooni mängud toimusid lõpuks vaid põhjatsoonis. Lõunapoolsed meeskonnad Jõgevalt, Rõugest, Äksilt ja Valgast ei leidnud sobivaid mängu-aegu, kuna oli kas liiga soe, liiga külm või segasid muud tegemised. Seetõttu oli tabeliseis kõigil lõunatsooni meeskondadel ühtlane 0 ja finaalmänge ei olnudki enam põhjust pidada.

Põhjatsoonis, kus osales ka Saku Jäähoki Klubi, oli tulemus järgmine (vt tabelit).

Mängud toimusid kõigil väljakutel külma ilma ja viimasel etapil Uudeküläs ka tuult trotsides. Olime Saku esimese ja teise meeskonna mängijatest moodustatud ühisvõistkonnaga

mõlemast vastasmeeskonnast sel korral paremad. Kuid ega kõik need võidud kergelt ei tulnud. Teisel etapil Arukülas osutas Uudeküla südikast vastupanu ja põhiaeg lõppes 1:1 viigiga. Võidu saavutasime vaid parema sooritusega karistusvisete seerias.

Pärast turniiri viimast etappi Uudeküläs (Tamsalu vald) korraldatud pidulikul ühisviibimisel kõlanud sõnavõttudes olid kõigi kolme meeskonna hokimehed positiivselt meelestatud -

plaanis on järgmisel aastal sarnane turniir korraldada.

Veel sel hooajal võtame omavahel mõõtu kunstväljakul Jeti jäähallis. Aruküla meeskonna liider **Uku Hinsberg** tegi ettepaneku osaleda talvehooajade vahelisel perioodil samade meeskondade mitmevõistlusel, olles vastamisi lisaks jäähokile ka jalg-, värav-, korv- ja võrkpallis (miks mitte ka saalihokis).

Seni aga tehkem Saku välisväljakul veel viimaseid uisutriepe.

PÕHJATSOON

Meeskond	Mänge	Võite	Viike	Kaotusi	Väravate vahe	Punkte
Saku HK	6	6	0	0	22-3	17
HK Uudeküla	6	3	1	2	15-12	10
Aruküla PMK	6	0	0	6	5-27	0

Tulemused

Saku - Aruküla 3:0
Aruküla - Uudeküla 0:4
Uudeküla - Saku 0:4
Uudeküla - Aruküla 5:3
Uudeküla - Saku 1:2
Saku - Aruküla 4:1
Uudeküla - Aruküla 5:0
Saku - Aruküla 6:1
Saku - Uudeküla 4:0

Spordipäev Keila tervisekeskuses

27. märtsil on Keila tervisekeskuses maakondlik puuetega inimeste spordipäev. Täpsem info Saku päevakeskusest.

AINO KIIVER

KUHU MINNA

MÄRTS

19. kell 11

Saku Pensionäride Ühenduse Elukaar koosviibimine Saku Valla Maja suures saalis.

22. kell 10

Heade kogemuste päev Saku Gümnaasiumi aulas. Konverents valla haridustöötajatele, õpitoad, külalised, kogemuste jagamine lasteaia- ja koolitöötajatele. Vt päevakava www.saku.edu.ee

29. kell 19

Kiisa aleviku üldkoosolek Kiisa rahvamajas.

APRILL

1. kell 16.30

Kontsert "Õpetajal vale pill" Saku Muusikakooli kammersaalis. Muusikakooli õpetajad musitseerivad pillidel, millel mängimine nende igapäevaelu ei kuulu.

2. kell 11

Ülevallaline laste lauluvõistlus "Las laps laulab 2011" Saku Valla Maja suures saalis. Vt lk 16

7.

Lahtiste uste päev Saku

Gümnaasiumis. Vanematel võimalus külastada lapse tunde.

NÄITUSED

Vallaraamatukogus Teaduse I **Halis Kiisa** fotonäitus "Maailm ja mõnda" (Kuni 31.03)

Mart Aru fotonäitus "Türgi ilma ja inimesi"

Saku Gümnaasiumis

Kristin Reimani (11. klass) akvarellid, pliitsi- ja arvutijoonistused

Uuenenud Eesti

Äikesevaatlejate Võrk ootab uusi vaatlejaid

Eesti Äikesevaatlejate Võrk otsib uusi vaatlejaid. Liituda võivad kõik huvilised sõltumata vanusest ja tegevusalast. Huvilistel palutakse endast teada anda kuni **25. märtsini 2011** tava- kirjaga aadressile Tartu Ülikooli geograafiaosakond, Vanemuise 46-326, Tartu, 51014, või e-mailiga seenno@ut.ee. Kirjas märkida kindlasti ära oma nimi ja täpne postiaadress. Uuendatud ja senisest lihtsama vaatlusmetoodika täpne kirjeldus ja elektrooniline registreerumismvorm on saadaval Eesti Äikesevaatlejate Võrgu koduleheküljel aadressil <http://web.zone.ee/eav/>

SVEN-ERIK ENNO

Cimble ***	Soolapuhujad	Suurlinn Jaapanis	Käibemaks	Lennufirma	Vene varas Laevastiku ülem V-Kreekas	Pildiperson Tauno	Napakas	Liha- toidud	Maavara USA poksi- legend	Osake kammist	Jõgeval aretatud kartul	Euroopa Nõukogu	Väärt- paber	Küsimus Rõhu- mine	Vee- sõiduk (4 tähte)	Indiviid
Nahk- kinda- meeste heitlus																
Vana aja türlane (5 tähte)																
Asesõna			Konspira- tiivne ühendus ...-TV									Koduloom Lause osad				
Tund- matu suurus				Kõrgus- hüppeneiu Lauluüritus 11.06.2011						Pahategu Rumal (inglise k)				Erikaal Malenupp		
Riik, kus asub Saku sõpruslinn Saku							Avaliku Teenistuse Seadus ENE pea- toimetaja				Saku sõprus- vald					Ebavää- rikas
Patarei		Puccini ooper Torkav asi									Tarmukas Kabis- tama					
Noot			New Haven Suvitus- linn			Üksainus Pidulik luuletus							Trigon. funks. Spordifirma			
Endine ehitus- organisatsioon Tänav Sakus					Vastlatoit Paras- tama				I. Sooääre mõis Mõisajook							
Valla kuld- märgi saaja (Alma)							Prominent Kunstniku tööriist					Tolmjas putuka- mürk Linnaosa				
Mehe- nimi						Jõgi Valgas Aeg (võro k)								End User Puhke- seisund		
500.		Mulk Monitoo- ringud				Poksija Valla kuld- märgi saaja (Helle)				Prantsuse skulptor Ekstrakt						Eesti Ekspres- si lisa
Uncle Sam			Hundioad Lõhke- keha									Lukufirma 100 ruut- meetrit				
Põhja-Eesti kõrgeim tipp Sakraalne									Sõiduk Keele- kaste							
Teateedas- tusseade Radioakt. m/ü						Sundima Venelaste õkoauto							Kohmetu Push ...			
					Venelase suvi Ruteenium				Kunagine minister Muhelus							
Pildi- persoon Liina											Maastiku- kaitseala Lääne- Virumaal	Puuvili Almus				
Anno Domini			Raadio- jaam					Varajane magama- mineja					Kagu Pärmine sidrunikali			Koostis- osa Saksa hevivägi
									Valla kuld- märgi- saaja (Vello)							
									Köögi- viljad							
									Alfa Romeo			Kirjalik meelde- tuletus Ujuja				
									Morn							TV-saade
									...tall					Linn Pihk- va oblastis Laht		
									Udus mõllav multika- loom					Teenin- duspunkt		

Rasked ajad ja abipakid

ALMA KALLION

1980. aastate lõpp ja 1990. aastate algus olid Eesti rahvale rasked. Poed olid tühjad, kaup polnud. Tähtsamaid toiduaineid jagati talongide eest. Muidugi tuli ka maksta. Kuid palgad ja pensionid olid väikesed.

Eriti raske oli eakatel, kes ei suutnud töötatud aastate kohta dokumente esitada - pensioni suurus oli seotud tööaastatega. Mu 90aastasel eluaeg tööd rüganud emal oli tõestatud tööaastaid 15, oli aeg, kui ta sai vaid 19 rubla kuus. Väga raske oli ka üksikemadel ja lasterikastel peredel.

Mina olin just pensionile jäänud, oli tahtmist ja jõudu abivajajaid aidata. Nii sai minust külanõukogu palgata töötaja. Kõigepealt tuli selgitada, kes elanikest kõige raskemas olukorras on. Pensionäride nimekirja ei olnud. Pidin lappama majapidamisraamatuid ja nende abil nimekirjad koostama. Pidin üles märkima ka paljulapselised pered ja üksikemad. Töö oli aeganõudev, kuid minul lihtsam seetõttu, et 30 õpetajana töötatud aasta jooksul olid paljud pered tuttavaks saanud.

Jahu ja suhkur

Kõige suurem puudus oli jahust ja suhkrust. Kuid külanõukogul õnnestus mõned korrad jahu ja suhkrut abivajajatele jagamiseks hankida. Mõnikord jaotasid külanõukogu töötajad **Anne Moseses**, **Anneli Sulin** (Lindau), **Kelli Vilba** ja **Svetlana Pullinen** kuivaineid Pullineni kabinetis - oli aeg, kui ametnikud tegid kõike, mida vaja. Ja tööd oli neil väga palju. Kuid ükskord olin mina jahu jagaja. Eelnevalt oli abivajajatele teatatud. Igaüks sai tasuta ühe kilo, nimed pandi kirja. Aga kott tuli endal kaasa võtta. Kaalusin jahu külanõukogu eesruumis, tolmu lendas üle pea. Aga inimesed olid rõõmsad. Teinekord jagasin suhkrut, jälle sai igaüks kilo tasuta. Ükskord aga sõitsime Svetlana Pullineniga Zaporozhetsiga Kiisale ühe abielupaari juurde. Naine oli voodihaige, mees üle 85 aasta vana, läbi hangede poodi minna oli tal

Aime Koni (esireas vasakult), Anne Rooste ja Helga Eichen Saku Heategevusseltsist. Foto: erakogu

raske. Viisime neile paar kilo suhkrut ja paar kilo jahu.

Liperi sõbrad aitasid

Liperi ja Saku valdade sõprus sai alguse siis, kui külanõukogu esimeheks oli **Ülle Lammertson**. Hõimurahva esindajad kutsuti 1986. aastal Saku VI laulupäevale. Sellest ajast hakati ka vastastikku külas käima.

Kui Liperi valla esindajad kuulsid, kui kehvalt sakulased elavad, koguti sõprusomavalituse elanikele riideid ja toiduaineid. Seejärel alustati kampaniati, et saada 20 000 marka - selle raha eest plaaniti tasuda abisaadetise transpordikulud, ülejäänud taheti anda külanõukogule. 1. märtsil 1991 saabus suur kauplusbuss humanitaarabiga Saku mõisa ette. Eelnevalt oli alevikus ja külates juba saadeti tulekust teatatud. Bussi tühjendamisel oli abilisi palju, eriti tublid olid raamatukogu töötajad **Helle Pärlin** ja **Pille Mägi**. Kõik kotid-kompsud viidi mõisa esimese korruse saali, ruum sai kaupa täis. Muidugi valis igaüks endale vajalikku. Meelde jäi noor rõõmupisarais ema, kes sai endale uhke kokkupandava lapsevankri. Sellist vankrit polnud sakulastest keegi varem näinudki! Lõpuks viidi ülejäänud riided raamatukogu tagumisse ruumi - raamatukogu asus siis mõisas. Öösel löödi aga aken puruks ja mõned asjad viidi minema.

1991. aastal loodi Saku Heategevusselts, mille eestvedajad olid **Anne Rooste**, **Aime Järva**, **Aime Koni** ja **Helga Eichen**.

Eesmärgiks oli Liperi rahvaga ühendust pidada ja Sakus raskustesse sattunud inimesi aidata. Käidi Soomes Punase Risti juures kogemusi omandamas ja jagati Sakku saadetud humanitaarabi. Loomulikult ei olnud eestvedajad üksi, vabatahtlikke, kes kaasa löid, oli palju. Saku koolis selgitasid klassijuhatajad, kes lastest abi vajasisid, ja jagasid neile toitu ja riideid. Kuid koolgi sai oma osa - hambaravitooli, mida aastaid õpilaste ravimiseks kasutati.

Gotlandi abipakid

Gotlandi Punane Rist saatis Eesti Lionsi klubidele toiduabi, ka Saku lövid said oma osa ja viisid selle külanõukogusse. Pakid olid ühesugused: igas kilo jahu, suhkrut, riisi, mannat, pakk kohvi ja kuiva pärmi, mis oli tookord paras ime - keegi polnud sellist varem näinud. Kõige rohkem tegi rõõmu 2 kg toiduõli - nii puhas ja hea maitsega. Seni oli Eestis müügil olnud vaid poslamasla.

Pakkide jagamisel käisid Lõviklubi mehed abiks. Jaotamine toimus õhtuti ja nädalavahetustel - argipäevadel olid mehed ju tööl. Kõik abisaajad olid tänulikud, meenutasid kuivpärm ja toiduõli veel aastaid hiljem. Mina aga kirjutasin sakulaste poolt Gotlandi Punasele Ristile südamliku tänukirja, mille **Mille Värk** rootsi keelde tõlkis.

Hiljem tuli Gotlandilt eraiskutelt veel pakke, mitmetel aadressid sees. Nii arenes paljudel vallaelanikel heategijatega kirjavahetus ja sõprus.

ABI TELEFONID

Lasteabi

Igaüks peab viivitamatult teatama abivajavast ja hädasolevast lapsest, kui mõnest sellisest olukorrast teada saab. Lihtsam viis selleks on helistada riiklikule lasteabi telefonile

116111

või võtta ühendust Internetis www.lasteabi.ee

Naisteliin

Kui sa oled kogenud füüsilist, vaimset ja/või seksuaalset vägivalda, siis võid helistada üleriigilisel lühinumbri

1492

Ohvriabi

Kõigil inimestel, kes on langenud hooletuse või halva kohtlemise, füüsilise, vaimse või seksuaalse vägivalla ohvriks, on õigus ohvriabile. Iga inimene, kellele on põhjustatud kannatusi või tekitatud kahju, võib abi saamiseks pöörduda ohvriabitöötaja poole. Nad on koondunud sotsiaalkindlustusameti alla ja nende kontaktid leiad www.ensib.ee/ohvriabi-ja-lepituskeskus/ või helistades infotelefonile

16106

Eluliin

Eluliin on mõeldud kriisiseisundis inimeste aitamiseks ja emotsionaalseks toetamiseks.

● Eestikeelne usaldustelefon **655 8088**

on avatud iga päev (k.a riiklikud pühad) k 19-07

● Venekeelne usaldustelefon **655 5688**

on avatud iga päev (k.a riiklikud pühad) k 19-07

● Võrgukodu: www.eluliin.ee

Sõltuvusprobleemide korral

● Uimasti ja HIV/AIDSi tasuta anonüümne tugitelefon

1707

annab asjakohast nõu nii eesti kui vene keeles iga päev k 9-20.

Helistamine on tasuta (ka mobiiltelefonilt).

● Anonüümsed alkohoolikud. Abi saab infotelefonil

52 99 955

ja e-posti teel teenindus@aaestonia.com

Arstiabi infoliinid

• Perearsti infoliin 1220

See on üleriigiline telefon, kust saab eesti ja vene keeles meditsiinilist nõu ööpäev läbi. Antakse nõu lihtsamate terviseprobleemide korral, esmaseks abiks ja vajadusel ka infot tervishoiukorralduse asjus. Helistaja isikut ei tuvastata, helistada ja nõu küsida võivad ka ravikindlustuseta inimesed.

• Lastearsti infoliin 1599

Lapsevanemad saavad nõu iga päev k 8-24. Infoliin on tasuline; nõu annavad nii Tallinna lastehaigla kui ka pensionieas arstid.

• Mürgistusteabe infoliin 16662

Tööpäeviti k 9-17 saab teavet mürgistuse, näiteks kodukeemia, ravimite vale manustamise ja laste mürgistusküsimuste kohta.

Politsei

Politsei hädaabinumber 110

Liiklusliini telefon 14900

Kliendiinfo telefon 6123 000 (E-R k 8-18)

Põhja Prefektuur 6124 000

Päästeamet

Hädaabinumber

112

Päästeala infotelefon

1524

Infotelefoni eesmärgiks on vahendada päästeala infot, sh tuleohutusnõuanded, kodu turvalisus, päästeasutuste kontaktid ja päästeala tegevuste tutvustamine.

Saku vallas saad abi küsida

• sotsiaalhoolekandespetsialistilt 6712 402

• lastekaitsetöötajalt 6712 428

Oluline teada

• Külaliikumine Kodukant 6466 636; www.kodukant.ee

• Naabrivalve 6522 522; 51 36 630; www.naabrivalve.ee

• Korterühistute Liit 6275 740; www.ekyl.ee

Looriga või loorita

Eduard Vilde muuseum avab kevadel põneva kultuuriloolise näituse „Looriga või loorita“. Näitus ei keskendu aasta kaunimal ajal mitte paljukäsitletud pulmatraditsioonile laiemalt, vaid selle ühele kesksele sümbolile - loorile.

Just kirjanik Eduard Vilde vabaabieli Linda Jürmanniga oli taolises vormis revolutsiooniline, moderne ja julgelt normist väljas samm. Tänapäeval on pigem vastupidi.

Ootame naisterahvastelt näituse tarbeks laenuks omaaegseid pulmaloore, olgu need siis esivanemate kapist või lausa tänapäevased. Lisaks oleme huvitatud pruutpaaride fotodest (vanadest ja nõukogudeaegsetest) ja toredatest looriga seotud mälestustest, juhtumistest. **Materjali ootame muuseumisse 18. aprilliks 2011**

Täpsem info: Piret Meos, Eduard Vilde muuseumi kuraator, telefon 6013 181, e-aadress vilde@linnamuuseum.ee, vaata ka www.linnamuuseum.ee/vilde.

Kevadised 2011. aasta soodus-kampaaniad kassi- ja koeraomanikele Saku loomaarstide poolt

Märgista oma lemmik mikrokiibiga, sest see on sulle kasulik, aita vähendada kasside üha kasvavat arvukust.

1) Saku Loomakliiniku poolt pakutavad soodusteenused:

- Emase kassi steriliseerimine kliendile **35 eurot**
- Isase kassi kastreerimine kliendile **16 eurot**
- Koera ja kassi märgistamine mikrokiibiga kliendile **8 eurot**

Sooduskampaaniale registreerumine toimub ajavahemikul 28.02-31.03.2011.

Operatsioonid toimuvad kliinikus ajavahemikul 1.04-15.05.2011

Lisainfo ja registreerimine Saku Loomakliiniku telefonil 60 41 997 E-R kell 12-18; www.loomakliiniksakus.ee

2) Loomaarst Iris Aamisepa poolt pakutavad soodusteenused:

- Koera ja kassi märgistamine mikrokiibiga kliendile koduvisiidil **12 eurot**

Märgistamised toimuvad ajavahemikul 1.04-15.05.2011

Lisainfo ja registreerimine telefonil 55 10 623; www.loomaarstikoduvisiidid.ee

Protseduuride ja operatsioonide läbiviimise eelduseks on lemmikloomal kehtiv vaktsineerimine.

Saku vald toetab 7 euroga iga eelpool nimetatud teenust, mis on osutatud rahvastikuregistri andmetel Saku vallas elavate inimeste loomadele. Eelpool on toodud vallaelanikele kehtivad kampaaniahinnad.

Kampaania käigus registreeritakse loomad kohustuslikku kohalike omavalitsuste lemmikloomaregistrisse www.llr.ee.

Lemmikloomi on võimalik registreerida ka tasulisse rahvusvahelisse registrisse www.lemmikloomaregister.ee, see maksab 11,50 eurot.

HOOLI OMA LEMMIKUST JA KASUTA HEAD VÕIMALUST!

Avaldame sügavat kaastunnet
Aksel Kesale poja
RAUNO RAUDKATSI
surma puhul.
Saku Vallavalitsus

Südamlik kaastunne
Endla ja Aksel Kesale
kalli poja
RAUNO RAUDKATSI
surma puhul.
*Töökaaslased
ASist Saku Maja*

MIS JUHTUS

Põhja-Eesti Päästkeskus

5.03 kell 22.23 teatati tulekahjust Üksnurme külas. Põleng eramu pesuruumis suudeti kiiresti likvideerida, tuli teistes ruumidesse ei levinud.

G4S Eesti

7.03 kell 23.05 magas Sakus Juubelitamme tee 1 koridoris meesterahvas, kes väitis, et tahab minna ühte korterisse. Politsei tegi kindlaks, et mees eksis aadressiga.

11.03 õhtul teatati, et Sakus Tulbi tänava majas tülitab perenaist endine meestuttav. Kodanik lahkus enne patrulli saabumist.

Männiku harjutusvälja kasutusgraafik

Kuupäev / Kellaaeg / Tegevus*	
21.03 09.00-17.35	Laskeharjutus
09.00-17.00	Väliharjutus
22.03 11.00-17.00	Laskeharjutus
09.00-00.00	Väliharjutus
23.03 08.00-17.00	Laskeharjutus
00.00-00.00	Väliharjutus
24.03 00.00-17.00	Väliharjutus
25.03 10.00-15.00	Laskeharjutus
09.00-17.00	Väliharjutus
27.03 10.00-17.00	Väliharjutus
28.03 09.00-17.00	Väliharjutus
29.03 09.30-17.00	Laskeharjutus
09.00-17.00	Väliharjutus
30.03 11.00-17.00	Laskeharjutus
09.00-17.00	Väliharjutus
31.03 08.00-17.00	Laskeharjutus
09.00-17.00	Väliharjutus
1.04 10.00-16.00	Laskeharjutus
2.04 09.00-00.00	Väliharjutus
3.04 00.00-17.00	Väliharjutus

* Laskeharjutus: kasutatakse tulirelvaid. Väliharjutus: kasutatakse paukpadroneid, lõhkepakette ja teisi imitatsioonivahendeid. Võidakse kasutada transpordivahendeid.

NB! Vastavalt vajadusele teostab Päästeamet harjutusväljal demineerimistöid. **Lisainfo:** Tel 50 34 102, manniku@mil.ee, Internetis: harjutusvali.mil.ee

Avaldame kaastunnet
Tamara Kazatšokile

POJA

surma puhul.

*Võimlejad ja tantsijad
Lendlerist*

Kallis Arvi! Meie südamlik
kaastunne Sulle isa
ÜLO SCHUMANNI
surma puhul.
*Põllumajandusuuringute
Keskus ja üldosakond*

SAKU MÕIS

KONTSERDID:

22.04 JAZZKAAR (Uku Suviste)

kell 19, pilet 13/11 €

7.07 KUUJÕGI (Olav Ehala, Nele-Liis Vaiksoo, Lauri Liiv, Alen Veziko) kell 20, pilet 13/11 €

Lisainfo www.sakumois.ee, piletid: Saku Maja, Saku Mõis

MÕISA PUBIS

Päevamenüüd E-R 11.30-14.00

- ♦ Pulmamenüüd, kohvipausid, grupimenüüd, õhtusöögid, buffeemenüüd ja saunamenüüd
- ♦ Saku mõisa catering: salatid, suupisted, snäkid jpm kaasa. Tellimine info@sakumois.ee

INFO www.sakumois.ee ♦ 6728 540 ♦ info@sakumois.ee

Saku Pruulikoja

lõunasöögid, catering ja peolauad, sünnipäevad, pulmad, firmaüritused ja ekskursioonid Saku õlletehasesse

www.pruulikoda.ee Tel 650 8338
saku@pruulikoda.ee
 Tallinna mnt 2, Saku

DISCO

18. märts 2011
 kell 22.00-03.00

PIIGT + 0,31 jooki = 3 eur

SAKU MEES on TANTSULÕVI!

Mängib ainult EESTI MUUSIKA!

www.pruulikoda.ee

Kuulutused

Otsime usaldusväärset ja sõbralikku **hoidjat** kahele peagi 2-aastaseks saavale toredale tüdrukule. Kohilas, 4 päeva nädalas, kell 8-18. Tasu kokkuleppel. Täpsem info telefonil 52 32 398

MÄNNIKU TEENINDUS-

PUNKT: telerite ja arvutite remont, müük ja diagnostika, jalatsite ja rõivaste parandus, võtmete kopeerimine, videote salvestamine DVD-le. E-R 10-18, L 10-15, tel 50 65 072, www.olmeteenindus.uzoz.com

Säästa kuni 70% küttekuludelt! **Mitsubishi Heavy õhksoojuspumbad** koos paigaldusega alates 869.-. Tel 6661 355, www.kodukliima.ee

Koristan tasuta vanarauda: pliidid, pesumasinaid, autoakud, automootorid, vannid, radiaatorid, vanad juhtmed, kõik muu, mis rauast. Tuleme järele ka väikesele kogusele. Helista, tee elamisse ruumi. 53 468 430

Kodude koristus ja akende pesu. Mob 58 098 230

Müüa **soodsalt küttepuid**. 51 68 067

Müüa: **kuivad küttepuid, kask 30 cm** 40 l võrkkotis: 3,90 € /kott; alates kogusest 10 kotti 3,50 € /kt; alates kogusest 20 kotti 3,20 € /kt; **segapuud kütteklotsid kuni 30 cm** 60 l kotis: 2,50 € /kt. Tel 50 30 700

Müüa **4 ruummeetrit kuivi küttepuid (segalehtpuu pikusega 40 cm)** kohaletoomisega Saku vallas, hind 249 €. Tel 50 30 700

Kojutoomisega värsked **seakondid** 3 € - 20 kg kast ja **seakamar** 5 € - 10 kg kast. Tellige ka valmistoodangu! 53 596 544

Taimemüüjad!

Saku Vallavalitsus soovib saada informatsiooni taimemüüjate kohta, kes sooviksid ajaperioodil 1. maist 20. juunini 2011 laupäeviti kell 9-13 müüa taimi Saku alevikus Saku Valla Maja tagumises parklas.

Palume vallaaednikku oma müügisoovist hiljemalt 4. aprilliks kirjalikult teavitada.

TIINA KUBBI
 Vallaaednik
 6712 436

PLEKK-KATUS pakub:
Katuseplekk
Sileplekk
Lisaplekid

Vajadusel paigaldus. Väga hea hind. Tel 50 65 659, 6565 782; Kadaka tee 4, Tallinn; www.plekiladu.ee

TEEVEN PUIT OÜ
 Müüa laias valikus
ehituspuut, aialipid, voodrilaud

www.teevenpuut.ee
 Tel 50 10 701, 51 09 068

Loomaarsti KODUVISIIDID

Tel 55 10 623
www.loomaarstikoduvisiidid.ee

12. aprillil

kell 11.00-14.00

toimub Saku apteegis
kolesterooli ja vererõhu mõõtmine.

Vajalik eelnev registreerimine
 telefonil 6728 344 või apteegis kohapeal.
Mõõtmine on tasuta.

KaubaEkspress

OÜ Kaubaekspress pakub tööd:

1. Tagaluugiga varustatud veoautodele

Furgooni mõõdud: pikkus 7-9 m, kõrgus suurem kui 2,5 m (soovitav ka küljelt laetavad)

2. Pakiautodele maa-konnasisesteks vedudeks

Kontakt:
 tel 50 33 114, e-post raimu@kaubaekspress.ee või
 tel 50 55 512, e-post arne@kaubaekspress.ee

FEKAALIVEDU

Saku ja Kiisa
 piirkonnas 24 h

55 05 507

www.fekaal.ee

OÜ Ritmo
mootorratta- ja sõiduautojuhi kursused
 Saku Gümnaasiumis.
 Algas 18. märtsil 2011.
 Info ja registreerimine õhtuti
 50 10 186

ACLAM GRUPP
INKASSO & FINANTSTEENUSED
 Saku Valla Majas
 (Teaduse 1) tuba 103
 Tel 56 951 441, 65 22 711
aclamgrupp@gmail.com
 Raigo Söödi

Visiitkaardid 100tk

3.- € +km (46,94 EEK+km),

valmis- või standardkujundusest.

Rohkem infot www.soha.ee

Soha OÜ, Saku, Niidu 9

info@soha.ee tel 5559 0727

SohaTrükk

Riho Tali Õigusabi

osutab nõustamisteenust
 õiguslastes küsimustes.

Täpsem info: www.rtoigusabi.ee

Kontakttelefon: 581 56 100,

e-post: rtoigusabi@gmail.com

Saku vald on viies suusavald!

Valdade talimängudel toodi Sakku kaks pronksmedalit - suusatamise N45 vanuseklassis sai pjedestaalikohta Pilvi-Heli Vettik ja M50 klassis Mait Sammalsaar (pildil stardis).

Foto: Kadri Tinitis

SIRLI METSAMÄE

Saku Suusaklubi

26.-27. veebruaril toimusid Tartumaal Lättes Eesti valdade XIX talimängud. Eelmisel aastal oli Saku vald viies ja meie eesmärk oli sellel aastal oma kohta hoida.

Esimesel päeval võisteldi individuaalselt ja sel aastal saadi kaks pjedestaalikohta: **Pilvi-Heli Vettik** (N45, distants 3 km) ja **Mait Sammalsaar** (M50, distants 5 km) võitsid pronksmedalid. Palju õnne!

Saku valla au kaitsesid tublilt veel **Susan Külmm** (N16 klassis 4. koht), **Sirli Metsamäe** (N35 - 4.), **Jüri Pokk** (M50 - 5.), **Arne Zirk** (M50 - 7.), **Toomas Valgma** (M50 - 8.), **Kadri Tinitis** (N45 - 11.), **Taavo Tinno** (meeste klassis 11. koht), **Tarmo Selde** (M40 - 12.), **Märt Greenbaum** (M50 - 13.), **Ants Pertelson** (M50 - 16.) ja **Kadi-Liis Minn** (naiste klassis 19. koht). Suured tänud kõikidele osavõtjatele!

Teisel päeval olid teatevõistlused, naistel 3 x 3 km ja meestel 4 x 5 km. Kahju, et sellel aastal ei saanud me teatesõitjades olla

oma parimas rivistuses. Päev enne võistlust oli lausa oht, et meeskonda ei saagi üldse välja panna. Kuid tänu veteranide võistlusvaimule läks meeskond ikkagi punktijahile. Naiste võistkond koosseisus **Sirli Metsamäe**, **Kadi-Liis Minn** ja **Pilvi-Heli Vettik** said 12. koht 17 startinud võistkonna seas ja meeste võistkond koosseisus **Tarmo Selde**, **Jüri Pokk**, **Arne Zirk** ja **Mait Sammalsaar** 13. koht 18 võistkonna arvestuses.

Kahe päeva kokkuvõttes oli kõige tugevam suusavald Tahkuranna (1000 punkti), järgnesid Tartu (977 p), Tamsalu (950 p), Tarvastu (908 p) ja viiendana Saku vald (894 p). Kokku osales 31 valda ja nende hulgas viies olla on väga hea tulemus. Kusjuures tuntuim suusakants - Otepää - jäi meist tahapoole. Harjumaal valdadest olime selgelt parimad.

Huvitav kokkusattumus on, et kõik tublid suusavallad algavad T-tähega. Äkki peaksime Saku ümber nimetama Takuks! Nali naljaks, aga järgmisel aastal on tõsine plaan kõvasti trenni teha ning T-tähega valdade esirida ära rikkuda.

Ühe jalaga idas, teisega läänes

Uus fotonäitus vallaraamatukogus „Türgi ilma ja inimesi“ on taaskohutamine vana hea tuttavaga: järjekordse reispildivaliku on Saku vaataja ette toonud Mart Aru. Ja nagu alati, varustanud paljud fotod teabehohke allkirjaga. „Niinimetatud haldjakorstnad Kapadookias, taamal vulkaan Erciyes, mille purske 30 miljoni aasta eest kattis kogu piirkonna tufikihiga. Selle erodeerumisel tekkisidki praegused seenekujulised moodustised,“ kirjutab Mart Aru kummalisi loodusvorme kujutava ülesvõtte juurde. Teisel pildil naljakas kooslus - kaamel ja treppidel allkirjaga „Ratsu ootab reisijat“. Mäenõlva peitunud majake - väidetav Neitsi Maarja elukoht pagenduses, usumatu ehituskunsti näide - kaljulinn Kapadookias, poseerivad kalakaupmehed Istambuli turul, naised tänavalt - tütreks tehes, emad kottpükstes, pilk bussiaknast kitsedele ja karjusele tee ääres, juba kaugel antiikajal tuntud Parmukkale mineraalveeallikad, mida olevat külastanud ka Kleopatra. 20 suurepärase fotot Türgist - maast, kus segunenud ida- ja õhtumaine elulaad, kus kõrvuti antiikne ja modernne. Terasel pilguga rännumehe 2006. aastal jäädvustatud vaimustavad võtted maastikest ja inimestest ootavad sind Saku Valla Majas lisaks märtsile ka terve aprillikuu! ☺

Saku Valla Laste LAULUVÕISTLUS

LAS LAPS LAULAB

2. aprillil

Saku Valla Majas

Kell 11.00

Osavõtuks registreerumine lõpeb **28. märtsil!**

Küsi või vaata juurde
tel. 6712403 või 5544731
www.sakuvald.ee/huvikeskus